

CAMPAGNEBRIEF

H A N D I N H A N D

Driemaandelijks • jaargang 25 / 2017 • nr. 3 • juli - aug - sept 2017 • Afgiftekantoor: 2099 Antwerpen X

Afzender: Hand in Hand vzw, Grote Steenweg 91, 2600 Berchem

KICK-OFF HASSELT

21 oktober 2017

EDITO

In augustus was één van de eisen van onze campagne "Dekoloniseer de [lokale] samenleving" een *hot topic* in de media, namelijk de dekolonisering van het straatbeeld door het duiden of verwijderen van de oude koloniale propaganda in de vorm van standbeelden en straatnamen. Voor Hand in Hand is de band tussen het kolonialisme en het huidige structurele racisme de kern van de zaak en we lichtten dit toe in een vrije tribune, die verscheen op Mo.be [zie verder].

We laten het ook niet bij woorden alleen, we bereiden volop acties voor in een aantal steden. Later hierover meer. Wie lokaal wil meewerken, contacteert ons secretariaat.

In onze Ronde van Vlaanderen doen we dit keer Limburg aan. Op 21 oktober hebben we het genoeg Durotimi Olawaiye te verwelkomen als gastspreker op onze *4de regionale Kick-off in Hasselt*. Snel inschrijven is de boodschap [zie verder].

Onze campagne past in een breder verhaal over kolonialisme en neokolonialisme, en over de gevolgen van de nog steeds voortdurende ongelijkheid tussen Noord en Zuid. Daarom steunen we volop de nieuwe campagne van 11 11 11, *Allemaal mensen, onderweg naar beter* [zie verder]. Omgekeerd roept 11 11 11 mee op voor onze dekoloniserende initiatieven, waarvoor dank.

De gemeenteraadsverkiezingen komen er binnen een jaar weeral aan. Tijd om de steden en gemeenten inspiratie te bezorgen voor een antiracistisch beleid. Samen met Orbit vzw en andere partners organiseren we daarom een *Netwerkdag - Aan de slag rond racisme in je gemeente* op 15 november in Mechelen [zie verder].

Daarnaast ondersteunen we nog een reeks lokale en landelijke initiatieven, teveel om op te noemen. Volg hiervoor onze facebookpagina of schrijf je in op ons ezine.

Hand in Hand tegen racisme vzw

KOLONIALE STAND

Koloniale standbeelden verwijderen of duiden noodzakelijk maar onvoldoende

DEKOLONISEREN GAAT OVER HET RACISME IN DE 21STE EEUW

Vrije tribune, verschenen op Mo.be eind augustus 2017

Het debat over de "foute" en inzonderheid de koloniale standbeelden lijkt zich vooral te beperken tot een debat over hoe we de waarheid over het verleden het best recht doen, door de standbeelden te verwijderen of door ze te behouden en te duiden (of voor anderen die geen kritiek dulden, door ze gewoon te laten staan).

Voor Hand in Hand tegen racisme vzw is de juiste omgang met deze standbeelden en straatnamen belangrijk maar niet de kern van de zaak. Ze zijn een zichtbare uiting van een veel breder koloniaal gedachtengoed en machtsverhoudingen die tot vandaag de dag nog steeds leiden tot structureel racisme.

Mensen met een migratieachtergrond zijn terecht verontwaardigd over de heldenverering van Leopold II en andere kolonialen met bloed aan hun handen of over het neerbuigende paternalisme dat van al deze beelden afstraalt. Ze zijn het echter nog meer over het feit dat de goegemeente in de 21ste eeuw dit nog steeds met de mantel der liefde bedekt of compleet onverschillig is. En vooral dat laatste brengt ons aan de kern van de zaak. Het koloniale gedachtengoed lijkt iets van het verleden maar het racisme is er nog steeds, elke dag opnieuw. En in dit geval, wie bepaalt welke standbeelden er mogen staan en vereerd mogen worden? Wie bepaalt wat kwetsend is en wat niet? Wie heeft de macht om te beslissen?

Racisme wordt vaak psychologisch gedefinieerd als iets van alle tijden en van alle mensen, vanuit een angst voor wie anders is en de eigenheid zou bedreigen. Racisme dat effectief leidt tot discriminatie en vervolging van minderheden heeft echter alles te maken met machtsverhoudingen, met wie bovenaan en wie onderaan de ladder staat. Tijdens de eeuwen van kolonisatie veroverde een minderheid van Europeanen zowat

ALLEMAAL MENSEN, ONDERWEG NAAR BETER

CAMPAGNE 11 11 11

Dit jaar stelt 11.11.11 migratie en vluchtelingen centraal in zijn campagne. Niet toevallig, de cijfers spreken voor zich. 65 miljoen mensen zijn op de vlucht voor oorlog en vervolging. Miljoenen anderen ontvluchten armoede, ongelijkheid, klimaatverandering... Oorzaken waar 11.11.11 elke dag, samen met zijn leden, structureel aan werkt.

Daarom eisen we een rechtvaardig migratiebeleid, dat de oorzaken van migratie aanpakt. Dat veilige en legale migratieroutes aanbiedt. Een beleid dat verbindt en met juiste cijfers over vluchtelingen en migratie communiceert. Hand in Hand tegen racisme werkt mee aan deze campagne, ook indirect via onze eigen campagne www.dekoloniseer.be die inhoudelijk hieraan gekoppeld is.

DRAAG ONZE PIN

Jij bent nu hier. Maar ben je hier altijd geweest? Zocht je hier een lief? Een job? Een thuis? Of misschien moest je vluchten voor geweld, oorlog, je leven. Net als miljoenen vluchtelingen en migranten zijn we allemaal op zoek naar een menswaardig leven. Draag onze pin en toon dat wij #AllemaalMensen zijn, onderweg naar beter. Ook online kan je onze pin laten zien, surf naar www.11.be/allemaal-mensen en deel hem op Facebook. Steun 11.11.11 en help ons de grondoorzaken van migratie aanpakken. BE30 0000 0000 1111

ZET EEN ACTIE OP POTEN

Steun onze campagne en schiet in actie. Alleen of met vrienden, collega's of leerlingen. Met een beproefd actierecept of een hele nieuwe aanpak. Vier voorbeelden ter inspiratie: registreer je actie op www.11.be/allemaalmensen

de hele wereld. Dit ging gepaard met enorm veel bloedvergieten, met als enkele trieste dieptepunten de genocide op de oorspronkelijke bevolking van Noord- en Zuid-Amerika, de lucratieve slavenhandel, de opdeling van Afrika en de daaropvolgende genocide in Kongo en elders. Om dit voor zichzelf moreel te kunnen verantwoorden, kwam een ander psychologisch mechanisme goed van pas, namelijk het ontmenselijken van de slachtoffers. Het ging om mensen van een lager ras, om onbeschaafden, heidenen, ... waarvan het leven minder belangrijk was of die op zijn best gered moesten worden uit hun ellendig bestaan (*"manifest destiny"*). Deze racistische ideologie, dit westerse superioriteitsgevoel, ondersteunde de koloniale machtsverhoudingen en werd via allerlei propagandakanalen verspreid, zowel in Europa als in de kolonies.

De dekolonisatie en het onafhankelijk worden van de landen in het Globale Zuiden in de tweede helft van de vorige eeuw heeft weinig veranderd aan de internationale machtsverhoudingen. Ook het daarmee gepaarde racistische gedachtegoed is niet verdwenen. Bij mensen uit de vroegere kolonies is een emancipatieproces bezig, een dekolonisatie van de geest, om zich te bevrijden van het westerse superioriteitsgevoel. Bij witte mensen in Europa is dit dekolonisatieproces nauwelijks begonnen. Nog steeds worden mensen met een andere origine gewantrouwd, als de mindere gezien, en effectief structureel gediscrimineerd, alleen maar omdat ze een andere tint huidskleur hebben of een vreemde naam.

Witte mensen bezetten nog steeds de belangrijkste machtsposities, ook al is de Europese samenleving veel diverser geworden. We zijn nog ver van evenredige participatie. En dat brengt ons terug op de standbeelden-discussie.

Gaat het debat echt enkel over hoe we de historische waarheid het best respecteren? Is het daarom zo gevoelig? Nee, het is gevoelig omdat het raakt aan hoe (het witte deel van) Europa, België, Vlaanderen haar verleden ziet en dat graag zelf wil blijven bepalen. Het is immers "onze" (witte) geschiedenis. En waarom is dat zo belangrijk? Omdat het inderdaad niet enkel over het verleden gaat maar even goed over het heden.... Zoals het besef dat wat Europa verwezenlijkt heeft niet mogelijk was dan ten koste van vele do-

den in de rest van de wereld en dat dit nog steeds het geval is. De bril waarmee we nu naar mensen met een migratieachtergrond kijken moeten we dan afzetten en dat is lastig, gezien de huidige machtsverhoudingen in onderwijs, arbeidsmarkt, huisvesting, politiek,... Zelfs over standbeelden mogen meebeslissen, die symbool staan voor de eeuwenlange onderdrukking, is al te veel gevraagd.

In die zin is het debat over de koloniale standbeelden en straatnamen wel belangrijk. Het geeft ons een kans om aan te tonen waar het scheef gelopen is. Het geeft ons een inkijk in een verleden waarin het racisme zeer duidelijk was en het helpt ons daardoor het huidige structurele racisme bloot te leggen. Alleen al door de emotionele reacties van diegenen die alles bij het oude willen houden.

Wegnemen of duiden? Kwetsende beelden of straatnamen van de genocidaire Leopold II mogen zeker weg, als het maar geen witwasoperatie wordt, een andere manier om het verleden te "vergeten" en er niet meer over te praten. Een alternatief beeld of straatnaam is dan op zijn plaats, van diegenen die in opstand kwamen tegen de kolonisatie met gevaar voor eigen leven, zoals Lumumba bv. Duiden kan maar dan niet door de verantwoordelijkheid af te schuiven naar een ver verleden toen dit "normaal" was. Na Leopold II waren er nog wantoestanden, zelfs als ze "goed bedoeld" waren. Echte duiding moet in samenspraak met de nakomelingen van de gekoloniseerden en wijst op de link met het heden. Niet alleen op straat maar ook in het onderwijs, in bibliotheken, musea, artistieke en sociaal-culturele organisaties. Er is tevens nood aan een waarheidscommissie over ons koloniaal verleden en de gevolgen ervan voor het heden.

Het allerbelangrijkste blijft echter dat we door deze dekolonisering onze bril afzetten en beseffen welke machtsverhoudingen er vandaag nog spelen, en hoe dit structureel racisme nog steeds leidt tot discriminatie van mensen met een migratieachtergrond. De komende maanden zal Hand in Hand tegen racisme daarom actie voeren voor het dekoloniseren van ons straatbeeld (zie www.dekoloniseer.be).

Marius Dekeyser, coördinator van Hand in Hand tegen racisme vzw

CAMPAGNE

Dekoloniseer de lokale samenleving

HAND IN HAND TEGEN RACISME VZW

REGIONALE KICK-OFF HASSELT ZATERDAGVOORMIDDAG 21 OKT 2017 MET GASTSPREKER DUROTIMI OLAWAIYE (CMCLD)

Graag nodigt Hand in Hand u uit voor de vierde Regionale Kick-Off van onze nieuwe campagne tegen racisme, "Dekoloniseer de lokale samenleving", deze keer in Hasselt maar bedoeld voor de hele provincie Limburg. Na een succesvolle start in Gent, Mechelen en Leuven, zal deze Limburgse Kick-Off plaatsvinden op **zaterdagvoormiddag 21 oktober van 10u tot 13u**, in de zalen van ACOD-Limburg, Koningin Astridlaan 45, 3500 Hasselt (bij het station). Deuren open vanaf 9u30.

Onze gastspreker, **Durotimi Olawaiye** (medewerker **Le Collectif «Mémoire Coloniale et Lutte contre les Discriminations»**, afgekort CMCLD) geeft zijn visie op wat "dekolonisering van de geest" concreet betekent. **Ludo Segers, voorzitter Hand in Hand**, vult aan met een toelichting over de campagnedoelstellingen om het structurele racisme zichtbaar te maken op een aantal actieterreinen in onze steden en gemeenten. Daarna bekijken we samen wat we concreet kunnen doen in de provincie Limburg om blinde vlekken in bibliotheken, scholen, tradities en publieke ruimten aan te pakken. Iedereen die interesse heeft, is welkom. Voor deze Kick-off werken we samen met 11 11-Limburg in het kader van de campagne *Allemaal mensen, onderweg naar beter*.

Inschrijven (gratis maar verplicht) via info@anti-racisme.be of www.dekoloniseer.be/nl/inschrijven-kick-21-oktober-hasselt

Volledig programma: www.dekoloniseer.be

COLOFON

Dit is een uitgave van
Hand in Hand tegen racisme vzw,
Grote Steenweg 91
2600 Berchem
tel 03/281.15.05
www.anti-racisme.be
info@anti-racisme.be

Hand in Hand is lid van 11 11 11, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Hart boven Hard, FOV, United for Intercultural Action en het platform Praktijktesten Nu

REDACTIE

Marius Dekeyser en Ludo Segers

VORMGEVING

www.x-oc.com

DRUK

De Wrikker, Berchem

ADRESWIJZIGING

Is uw adres niet correct of gaat u weldra verhuizen?
Laat ons iets weten a.u.b.

WEBSITE

Voor meer info over de werking van Hand in Hand vzw, kan u altijd terecht op onze website,
www.anti-racisme.be
of www.jobdiscriminatie.be

GIFTEN

Wilt u de werking van Hand in Hand financieel ondersteunen? Stort een gift op ons rekeningnummer 000-0000116-19.
IBAN BE 39 0000 0001 1619
BIC BPOTBEB1

Vanaf minimaal 40 euro per jaar ontvangt u een fiscaal attest.

PAPIEREN CAMPAGNEBRIEF OF E-ZINE

Vier maal per jaar ontvangt u een gratis Campagnebrief van Hand in Hand. We denken dat dit nog steeds nuttig is in deze digitale tijden, ook omwille van de oververzadiging van het e-mailverkeer. In de Campagnebrief gaan we ook iets dieper in op onze thema's en campagnes dan in de korte berichten die we via e-mail versturen.

Wil u echter sneller nieuws of meer kort op de bal, laat ons dan uw e-mailadres weten en we bezorgen u voortaan ook ons e-zine met regelmatige campagneoproepen. Of wil u liever geen papieren Campagnebrief meer, maar enkel digitale berichten, laat ons dan zeker ook iets weten. Vergeet ook niet om eventuele adreswijzigingen door te geven, waarvoor dank.

NETWERKDAG MECHELEN

AAN DE SLAG ROND RACISME IN JE GEMEENTE

Donderdag 16 november 2017, van 9u30 tot 15u30

Mechelen, De Lindepoort (Begijnenstraat 18 bus 1— 2800 Mechelen)

Toegang: 7€ (10€ met broodjesmaaltijd)

Te betalen op BE48 7865 7573 8127 met vermelding "naam NRK16112017"

Inschrijven en meer informatie: www.orbitvzw.be

Racisme gewoon zijn gang laten gaan, behoort niet tot de normen en waarden van de Belgische samenleving. Toch wachten we al meer dan 15 jaar op een interfederaal actieplan tegen racisme, waartoe België zich in 2001 in Durban verbond. Misschien komt de aanzet voor een gecoördineerde aanpak van racisme wel van de lokale besturen. Gemeenten staan het dichtst bij de burger. Racisme is nergens meer tastbaar dan op lokaal niveau. Als werkgevers, dienstverleners, subsidiërende overheden, opdrachtgevers, beheerders van (sociale) huisvesting... hebben gemeenten vele hefboomen om racisme aan te pakken. Vanuit deze vaststelling richtten enkele Europese steden in 2004 de **European Coalition of Cities Against Racism (ECCAR)** op. Toch blijkt de aanpak van racisme voor vele gemeenten nog grotendeels onbekend terrein.

Naar aanloop van de gemeenteraadsverkiezingen (oktober 2018) laten we ons tijdens deze netwerkdag inspireren door interessante praktijken uit binnen- en buitenland: hoe vergroot je het draagvlak in je gemeente om van racisme keren een prioriteit te maken? Welke mogelijkheden heeft je gemeente om een effectief racisme-keren-beleid te voeren? En wat kun je zelf doen als lokale organisatie om racisme terug te dringen?

Tijdens deze netwerkdag racisme keren komen onder meer de steden **Rotterdam**, **Gent** en **Parijs** hun vooruitstrevende racisme-kerenwerking toelichten. **Leuven** en een andere centrumstad lichten toe waarom ze binnenkort tot ECCAR toetreden.

De studiedag is afgestemd op **lokale politieke mandatarissen en gemeentelijke administraties**. Ook **lokale organisaties** en **burgers** die iets in beweging willen zetten in hun gemeente zijn welkom om hun ervaringen en suggesties met de aanwezigen te komen delen.

Deze netwerkdag wordt georganiseerd door ORBIT vzw, Hand in Hand tegen racisme vzw, Samenlevingsopbouw Antwerpen stad vzw en Kif Kif, in samenwerking met het Minderhedenforum.

Vrijwilligers gezocht

Hand in Hand is steeds op zoek naar vrijwilligers, zowel voor de landelijke werking als om lokaal een steentje bij te dragen.

De mogelijkheden zijn legio, variërende van administratieve taken op het secretariaat tot het opstarten van een lokale werking tegen racisme. Medewerking aan onze campagnes kan vele vormen aannemen. Je tijdsinvestering kan je zelf bepalen.

Contacteer het secretariaat of surf naar www.anti-racisme.be en klik op **Doel Mee**.